

YÜKSEKÖĞRETİM PERSONELİ HAKKINDAKİ ADLİ CEZA SORUŞTURMASI İSTİSNALARI

Memurlar hakkında açılacak ceza soruşturmaları, 2457 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53.maddesi uyarınca özel usule tabidir. Belirli istisnalar dışında memurlar hakkında 53.madde hükmü gereği özel soruşturma hükümleri uygulanır. Herhangi bir memur hakkında ceza soruşturması açılacağı zaman kanunda sayılan yetkili kişilerden izin alınması gerekmektedir. Üniversitemizin web sayfasında rehberini sunduğumuz adli ceza soruşturması sonunda verilen lüzum-u muhakeme veya men-i muhakeme kararları, az önce bahsettiğimiz iznin verilmesi ya da verilmemesi anlamına gelmektedir.

2457 sayılı kanunu uyarınca yükseköğretim kurumlarında çalışan kamu görevlilerinin görevleri dolayısıyla ya da görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçlar hakkında kanunun 53. maddesinde belirtilen özel soruşturma usulü yani yukarıda bahsettiğimiz ve web sayfamızda anlatılan adli ceza soruşturması usulleri uygulanacaktır.

İSTİSNALAR

Görev dolayısıyla yahut görev sırasında işlenmeyen suçlar ise özel soruşturma usulüne tabi değildir.

1. Sınırlı sayıda olmayıp her somut olayın kendi içinde değerlendirilmesi gerekliliğiyle birlikte Danıştay kararlarında şu suçlar görev dolayısıyla ya da görev sırasında işlenen suçlardan **sayılmamıştır**;
  - Üniversitede okutman olarak görev yapan şüphelinin, yargı merciine sunmuş olduğu dilekçede enstitü müdürüne hakaret etmesi,
  - Bir öğretim üyesinin kendi özel muayenehanesinde, hastaya, gerekli tetkik ve tedaviyi uygulamayarak ölümüne neden olması,
  - Bir öğretim üyesinin Mahkemeye sunmuş oldukları hukuki mütalaanın 1136 sayılı Kanununun 35 ve 63. maddelerine aykırılık teşkil etmesi,
  - Bir öğretim üyesi ile araştırma görevlisinin yerel bir radyoda şikayetçi Meslek Birliğinin izni ve bilgisi dışında, Birliğin hak sahibi olduğu yabancı müzik eserini yayınlamak suretiyle 5846 sayılı Kanuna aykırı davranması,
  - Üniversite Spor Birliği Kulübü Yönetim Kurulu üyesi olan şüphelilerin görevlerini yerine getirmeyerek kamu zararına neden olmaları,
  - Üniversite Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı ve üyeleri olan şüphelilerin üniversite personelinin maaş ödemeleri ile ilgili olarak Banka ile Rektörlük arasında imzalanan protokol karşılığı alınan ve Üniversite bütçesine gelir kaydedilmesi gerektiği öne sürülen promosyon bedelinin, Üniversite Vakfına bağış olarak kabul etmek suretiyle Kanuna aykırı davranmaları.
2. 2547 sayılı Kanunun 53. Maddesinin (c) Fıkrasının 6. ve 7. Bendinde Belirtilen Suçlar
  - 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu'nun uygulanması gereken hallerde,
  - İdeolojik amaçlarla Anayasada yer alan temel hak ve hürriyetleri, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü veya dil, ırk, sınıf, din ve mezhep ayrılığına dayanılarak nitelikleri Anayasada belirtilen Cumhuriyeti ortadan kaldırmak maksadıyla işlenen suçlarla bunlara irtibatlı suçlar, öğrenme ve öğretme hürriyetini doğrudan veya dolaylı olarak kısıtlayan, kurumların sükûn, huzur ve çalışma düzenini bozan boykot,

işgal, engelleme, bunları teşvik ve tahrik, anarşik ve ideolojik olaylara ilişkin suçlar ile ağır cezayı gerektiren suçüstü hallerinde.

3. Başka kanunlarda hüküm bulunan hallerde, ilgili kanun hükümlerine göre hareket etmek gerekmektedir.
  - 5271 sayılı Kanunun 161. maddesinin 5. fıkrasında; Kanun tarafından kendilerine verilen veya kanun dairesinde kendilerinden istenen adliye ile ilgili görev veya işlerde kötüye kullanma veya ihmalleri görülen kamu görevlileri ile Cumhuriyet savcılarının sözlü veya yazılı istem ve emirlerini yapmakta kötüye kullanma veya ihmalleri görülen kolluk âmir ve memurları hakkında Cumhuriyet savcılarınca doğrudan doğruya soruşturma yapılacağı hükme bağlanmıştır. Düzenlemeye göre adli göreve ilişkin olarak, ilgili kişilerin görev veya işlerde kötüye kullanma veya ihmalleri görüldüğü takdirde, ceza soruşturması, doğrudan Cumhuriyet Savcılığınca yapılacaktır. Burada artık, açık bir kanuni düzenleme bulunduğundan, 2547 sayılı Kanunun 53. maddesindeki usulün uygulanma kabiliyeti yoktur.
  - 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 357. maddesi 'İcra dairesince kanuna göre yapılan tebliğ ve emirleri derhal yapmaya ve neticesini geciktirmeksizin icra dairesine bildirmeye alakadarlar mecburdur. Makbul sebep haricinde tebliğ ve emirleri yapmayanlar hakkında ait olduğu dairece tahkikatı evveliyeye hacet kalmaksızın Cumhuriyet Savcılığınca doğrudan doğruya takibat yapılır.' hükmü yer almaktadır. Bu durumda da genel hükümlere göre Cumhuriyet Savcılığınca doğrudan soruşturma yapılması gerekmektedir
4. Kanun kapsamına girmeyen kişiler (yükseköğretim personeli olmayanlar) ve kanun kapsamına girmeyen fiiller (yukarıda sayılanlar vb.) hakkında özel soruşturma usulü uygulanma imkanı bulunmamaktadır.